

Barabits Elemér

1921. március 4-én Miskolcon született Barabits Elemér erdőmérnök, növénynevelő, díszfatermesztő. Édesanyja Wehofer Mária, édesapja Barabits Fülöp okleveles kertész, Miskolc város kertészeti főfelügyelője volt. Kisgyermekként már ismerte a különféle amerikai fenyőfajtákat, botanikai nevüket, szaporításukat.

A Miskolci Fráter György katolikus gimnáziumban érettségizett 1939-ban, majd a M.KIR. József Nádor Műszaki Egyetem erdőmérnöki karán szerzett oklevelet. Házasságot kötött Koch Edit pedagógussal, három gyermekük született Elemér, Miklós és Edit.

1944-1949-ig a Miskolci Erdőgazdaság erdőgondnoka, 1949-ig a Szombathelyi Erdőgazdaság erdőművelési vezetője volt. 1955-ben az Erdészeti Tudományos intézet külső munkatársaként a Tudományos Akadémia megbízása alapján a hazai erdészeti arborétumok Ivánc, Himfa, Budafa, Forrasztókö, Agostyán, Jeli Arborétum felújításán dolgozott. Ekkor kezdett növényneveléssel foglalkozni, mert a hatalmas erdőtelepítési és felújítási feladatok nagy mennyiségű fenyőcsemete nevelésével jártak. Erdészként elsősorban külföldi fafajok honosításával, arborétumok fejlesztésével, új fafajták és -változatok kialakításával foglalkozott. Első nagy sikere az 1955-ben szelektált *Chamaecyparis lawsoniana* Globus volt, valamennyi hamisciprus közül ez volt a legkeresettebb.

Szakmai sikereit jelzi, hogy az Országos Erdészeti Egyesület (OEE) titkárának is megválasztották (1953–1957).

1957-ben a forradalmi tevékenysége miatt, koholt vádak alapján börtönbe vetették. Politikai helytállása, megrendült egészsége miatt csak 1959-ben tudott újra elhelyezkedni.

1959-1963-ig a Zalaegerszegi Erdőgazdaság műszaki csoportvezetője, 1963-1973-ig a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem tudományos főmunkatársa lett, 1970-ben itt doktorált. Az egyetemi botanikus kert vezetőjeként felújította és kibővítette azt.

Nyugdíjazását követően a Lővérekben alapította meg díszfaiskoláját, dísznövény nemesítőként saját fajtagyűjteményét hozott létre. Vállalkozóként kastélyparkok, parkerdők tervezését, fejlesztését végezte (pl. a Bábolnai Mezőgazdasági Kombinát arborétuma; a nagycenki Széchenyi-kastélypark rekonstrukciója stb.).

Több mint 500 féle új fenyőfajtát nemesített, sok örökzöldet is szelektált, melyek a fenyőkhöz hasonlóan nagy sikert arattak. Több mint 40 tanulmányt írt a nemesítéssel kapcsolatban.

Szakmai elismerését bizonyítja a Dortmundi Világkiállítás elismerő oklevele (1965), a holland kiállítás ezüstérme (1987 és 1990), elsőként kapta meg a hazai kertészeti nemesítők részére alapított Magyar Gyula Nemesítői Nagydíjat (1995), majd Újhelyi Imre-émlékérmes (1997) és Fleischmann Rudolf-díjas (2002) lett.

Barabits Elemér Sopronban hunyt el 2003. június 2-án.

Emlékére a Soproni Erdőkért Környezetkultúra Alapítvány és a Kitaibel Pál Környezeti-Nevelési Oktatóközpont kirándulást szervezett az alsó-ausztriai Rax-hegységre, 2004. máj. 29-én. A Soproni TIT Barabits Elemér Kertészeti Szabadegyeteme, valamint egy utca is viseli a nevét városunkban..

Dr. Barabitsné Koch Edit Emlékeim... címmel megírta családjuk történetét.

Irodalom: Tompa Károly: Egy páratlan munkás erdészélet. Barabits Elemér 75 éves. Erdészeti Lapok 131, 1996 p. 354.

Mesterházy Zsolt: A Barabits Elemér életmű [fénymásolat]: Orlóci L., 1995 In: A fenyők kincsestára

A Föld fenyői és kerti változataik; Emlékeim... : [a család regénye] / Barabits Elemérné Koch Edith [Sopron]: Szerzői Kiadás, 2018

Mesterházi Zsolt: A fenyők kincsestára. (Bp., 1995); Ne bántsátok a lombokat! Portréfilm B. E. erdőmérnökről (1995).

Internet:

<http://sopronitit.hu/eletutak-barabits-elemer/>

<http://nevpont.hu/view/2256>

A kép forrása: <http://sopronitit.hu/nevadoink/>